

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
w roku szkolnym 2017/18

**VI Liceum Ogólnokształcące im. G. Narutowicza
w Olsztynie**

Akty prawne stanowiące podstawę do opracowania programu wychowawczego:

Podstawę prawną Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły stanowią następujące dokumenty:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
art.48 ust. 1, art. 53 ust 3, art. 72 ust 1.

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) art. 1, 4, 5, 22, 33, 34a, 40 oraz 54 ust. 2 pkt 1 lit a).

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006r. Nr 97 poz. 674 z późn. zm.) art. 6 oraz 64 ust. 2 pkt 3.

Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Olsztynie

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

ODBIORCY PROGRAMU

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest skierowany do uczniów, rodziców i nauczycieli oraz do wszystkich osób zaangażowanych w pracę z młodzieżą.

Wychowanie dziecka to jedno z najważniejszych i najtrudniejszych zadań, jakie stoi przed dorosłymi – rodzicami, nauczycielami, wychowawcami. Jest to długi proces odmieniający nie tylko wychowywanych, ale i wychowujących. Każdy członek społeczności szkolnej jest odpowiedzialny za przebieg procesu wychowania.

Wychowanie to proces dynamiczny, wymagający reagowania na zmiany i nowe sytuacje. Istnieją jednak wartości uniwersalne, które w każdych okolicznościach będą wyznacznikiem kierunku pracy wychowawczej. Wartości te są zawarte w celach wychowania określonych w niniejszym programie.

Szkoła powinna być środowiskiem wspierającym wychowawczą funkcję rodziny, jednak to rodzina właśnie jest podstawowym nośnikiem wartości wychowawczych. Nasi uczniowie są na progu dorosłości. Wychowanie ich musi więc w dużym stopniu opierać się na wykorzystywaniu ich samodzielności, dojrzałości i odpowiedzialności. Szczególne miejsce należy poświęcić kształtowaniu postaw patriotycznych i prospołecznych, by nasz absolwent był w możliwie najlepszy sposób przygotowany do życia z innymi i dla innych, w poszanowaniu naszej wspólnej historii i tradycji.

Za sukces w naszej pracy wychowawczej uznamy, jeśli każdy członek naszej społeczności szkolnej będzie podążał ścieżką wszechstronnego rozwoju z pełną świadomością własnej roli w życiu i społeczeństwie.

Nauczyciele mając na uwadze osobowy rozwój ucznia, winni współdziałać na rzecz tworzenia w świadomości uczniów zintegrowanego systemu wiedzy, umiejętności i postaw. W swych działaniach zawsze należy kierować się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem ich godności.

Sylwetka absolwenta VI Liceum Ogólnokształcącego w Olsztynie.

Oczekujemy, że absolwenci VI Liceum Ogólnokształcącego w Olsztynie będą dojrzałymi, znającymi swoją wartość dorosłymi ludźmi, którzy posiadają wiedzę ogólną na poziomie pozwalającym na realizację ich dalszych życiowych planów i marzeń. Absolwent VI LO dąży do dalszego rozwoju, swobodnie potrafi posługiwać się zdobytą wiedzą, w tym również językami obcymi i jest ciekawy świata. Potrafi współpracować z innymi, wspólnie poszukiwać rozwiązań, umie poruszać się na rynku pracy. Jest systematyczny, rzetelny, obowiązkowy i pracowity.

Cechuje go odpowiedzialność za własny rozwój, umiejętność planowania i określania priorytetów, celów osobistych i zawodowych. Pragnie przewycięzać trudności i ograniczenia oraz rozwijać zdolności.

Absolwent naszej szkoły jest tolerancyjny, rozumie potrzeby innych ludzi, wykazuje się altruizmem, chęcią niesienia pomocy. Nie obawia się reagować w sytuacjach tego wymagających, jest prawy i uczciwy. Zna konsekwencje swoich działań i przyjmuje za te działania odpowiedzialność.

Rozumie i ceni wartości uniwersalne takie jak dobro i prawda, jest patriotą, kultywuje tradycje narodowe. Czuje się częścią lokalnej i narodowej społeczności. Potrafi porozumieć się z innymi i pragnie uczestniczyć w życiu społecznym. Rozumie swoją rolę w społeczeństwie i pragnie jak najlepiej ją wypełniać.

Jest przygotowany do uczestnictwa w kulturze, rozumie kody kulturowe. Pragnie rozwijać własne talenty.

Dbą o kulturę zachowania i słowa. Okazuje szacunek innym ludziom. Jest życzliwy wobec innych.

Jest dumny, że jest absolwentem VI w Olsztynie.

Cele wychowawcze i profilaktyczne:

1. Tworzenie w szkole atmosfery sprzyjającej aktywności, samodzielności, odpowiedzialności i obowiązkowości.
2. Kształtowanie postaw tolerancji i życzliwości wobec innych ludzi.
3. Rozwijanie dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie wiedzy, prawdy i dobra.
4. Umacnianie szacunku wobec naszego dziedzictwa narodowego i tradycji. Kształcenie i wzmacnianie poczucia przynależności narodowej oraz świadomości uczestnictwa w społeczności europejskiej.
5. Przygotowanie do rozpoznawania wartości moralnych zgodnie z wartościami uniwersalnymi oraz do dokonywania ważnych życiowych wyborów.
6. Nauka postawy dialogu i współdziałania z innymi.
7. Przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym i rodzinnym.
8. Nauka szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego.

Standardy realizacji celów wychowawczych i profilaktycznych.

Kryteria sukcesu w osiągnięciu celów wychowawczych i profilaktycznych.

1. Szkoła jest miejscem, w którym uczniowie chętnie podejmują różne formy aktywności. W swoich działaniach wykazują się samodzielnością. Wywiązują się z powierzonych zadań. Uczniowie w sposób odpowiedzialny traktują swoje obowiązki wobec siebie i innych.
2. Uczniowie rozumieją i akceptują odmienność kulturową, religijną i światopoglądową innych ludzi, jednak nie myślą tolerancji z przyzwoleniem na patologie. Znają przyczyny różnic pomiędzy ludźmi. W sposób życzliwy odnoszą się do innych, chętnie angażują się w pomoc na rzecz osób potrzebujących.
3. Młodzież w sposób świadomy podejmuje wysiłek na rzecz zdobywania wiedzy, rozumie wartość wykształcenia. Stale rozwija swoje umiejętności i zdolności, wykazuje zainteresowanie nowościami w dziedzinie nauki, sztuki i sportu. W zdobytej wiedzy potrafi wskazać wartości uniwersalne. Wie, jak wykorzystać zdobyte umiejętności w praktyce.
4. Uczniowie mają świadomość przynależności narodowej, znają i szanują symbole i tradycje narodowe. Rozumieją swoje obowiązki obywatelskie

i pragną je wypełniać. Znają rolę i zadania Polski i Polaków we wspólnocie europejskiej, czują się pełnowartościowymi członkami tej wspólnoty.

5. Uczniowie potrafią określić swój system wartości w odniesieniu do wartości uniwersalnych, wiedzą, co jest dobre, a co złe. Umieją odnaleźć wokół siebie autorytety moralne. Zdają sobie sprawę ze swoich mocnych i słabych stron, pragną pracować nad własnym samorozwojem. Potrafią wskazać swoje cele życiowe i wiedzą, w jaki sposób pracować nad ich osiągnięciem.
6. Młodzież potrafi w sposób konstruktywny rozwiązywać konflikty i radzić sobie ze stresem. Umie pracować zespołowo.
7. W szkole rozwija się działalność samorządowa. Samorząd Szkolny reprezentuje interesy uczniów, organizuje imprezy i akcje społeczne, uczestniczy w pracy młodzieżowego samorządu lokalnego. Uczniowie pragną w przyszłości czynnie brać udział w pracy na rzecz społeczności lokalnej i uczestniczyć w wyborach. Mają świadomość odpowiedzialności za losy kraju. Młodzież w sposób dojrzały planuje swoje przyszłe życie rodzinne, rozumie i ceni wartości życia rodzinnego. Jest przygotowana do wyboru i realizacji swojej ścieżki rozwoju i aktywności zawodowej.
8. Członkowie społeczności szkolnej szanują mienie szkoły, pracują nad podniesieniem estetyki najbliższego i dalszego otoczenia. Biorą udział w akcjach na rzecz środowiska. Reagują na przejawy wandalizmu.

Metody osiągnięcia celów wychowawczych i profilaktycznych.

Cel 1

- Uczniowie wykazujący się aktywnością, wysoką kulturą, odpowiedzialnością są nagradzani i promowani w środowisku szkolnym,
- nauczyciele powierzają uczniom zadania do samodzielnego wykonania, nadzór nad pracą społeczną uczniów ma charakter doradczy i ukierunkowujący,
- uczniowie znają Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny, potrafią odnieść konkretne działania do zapisów tego programu, mają świadomość, że praca wychowawcza szkoły ma charakter planowy i przewidywalny,
- na godzinach do dyspozycji wychowawcy omawiane są sukcesy szkoły oraz określone aktualne zadania,

- inicjatywy uczniowskie są doceniane, stwarza się warunki do ich realizacji,
- nauczyciele zachęcają i motywują uczniów do aktywności i samodzielności w pracy na rzecz środowiska,
- uczniowie znają kalendarz imprez szkolnych i potrzeby szkoły; do działań z nimi związanych angażowani są wszyscy uczniowie,
- uczniowie mają świadomość, że w każdej sytuacji mogą zwrócić się o pomoc do wychowawcy,
- nauczyciele indywidualizują pracę wychowawczą z uczniem, są otwarci na personalizację kontaktów z uczniem.

Cel 2

- Szkoła uczestniczy w akcjach pomocowych na rzecz środowiska, a także inicjuje takie akcje,
- pomocowe inicjatywy uczniowskie są wspierane przez szkołę,
- uczniowie pomagający innym są nagradzani i promowani,
- wszyscy uczniowie zachęceni są do pracy w wolontariacie,
- żaden członek społeczności szkolnej będący w trudnej sytuacji nie pozostaje bez pomocy ze strony szkoły,
- nauczyciele traktują uczniów z poszanowaniem ich godności, jednocześnie zwracają uwagę na przejawy nietolerancji wśród uczniów,
- uczniowie uczestniczą w programach wychowawczych dotyczących innych kultur, religii i tolerancji wobec nich; rozważają kwestię różnicy pomiędzy tolerancją a przyzwoleniem na patologię,
- żaden członek społeczności szkolnej nie jest dyskryminowany z powodu swojego pochodzenia, religii, stanu zdrowia, przekonań,
- nauczyciele wskazują uczniom potrzeby innych ludzi, uwrażliwiają uczniów na los innych, pomagają w określeniu sposobu niesienia pomocy.

Cel 3

- Nauczyciele wskazują uczniom wartość wykształcenia, stale motywują ich do zdobywania wiedzy, szczególne znaczenie przywiązując do wagi samodzielnego poznawania świata i rozwijania indywidualnych umiejętności,
- szczególne uzdolnienia uczniów są doceniane i wykorzystywane w działalności szkoły,
- wszyscy nauczyciele motywują uczniów do kontaktu z wartościową literaturą, organizowane są różnego rodzaju działania związane z upowszechnianiem czytelnictwa,
- uczniowie mają możliwość rozwijania się poprzez uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych dostosowanych do ich zainteresowań,

- uczniowie mający trudności w nauce i uczniowie szczególnie zdolni mają możliwość zindywidualizowanego rozwoju intelektualnego,
- nauczyciele wskazują uczniom możliwości praktycznego wykorzystania wiedzy w odniesieniu do norm etycznych i wartości uniwersalnych,
- uczniowie uczestniczą w zajęciach podnoszących ich możliwości poznawcze.

Cel 4

- Uczniowie znają symbole narodowe, wiedzą, w jaki sposób należy się wobec nich zachowywać,
- młodzież zna tradycje narodowe, ich genezę i wartość kulturową, szanuje te tradycje i pragnie je kontynuować,
- uczniowie mają poczucie przynależności narodowej, utożsamiają się ze społeczeństwem polskim, łączą swoje losy z Polską, tu pragną żyć i pracować,
- członkowie społeczności szkolnej znają swoje obowiązki obywatelskie i chcą je wypełniać jak najlepiej,
- uczniowie biorą udział w programach dotyczących Unii Europejskiej, poznają jej tradycje i historię, mają poczucie uczestnictwa we wspólnocie międzynarodowej.

Cel 5

- Społeczność szkolna posiada jasno określone zasady postępowania w różnych sytuacjach, funkcjonuje ogólnie znany system kar i nagród, uczniowie wiedzą, co jest dozwolone, a co nie, mają świadomość konsekwencji łamania zasad,
- uczniowie otrzymują jasne komunikaty określające, co jest dobre a co złe zgodnie z ogólnie przyjętymi normami moralnymi,
- każdy uczeń potrafi określić, co jest dla niego ważne i wartościowe oraz wskazać kierujące nim autorytety, a także odnieść swój system do wartości uniwersalnych,
- uczniowie uświadamiają sobie swoje słabe i mocne strony, pragną pracować nad samorozwojem,
- nauczyciele zwracają szczególną uwagę na kierunek rozwoju każdego ucznia, reagują w sytuacjach tego wymagających,
- uczniowie potrafią adekwatnie do swoich możliwości określić swoje cele życiowe, wiedzą, jak je osiągnąć.

Cel 6

- Uczniowie uczestniczą w warsztatach dotyczących konstruktywnego rozwiązywania konfliktów,
- bieżące problemy są rozwiązywane z zachowaniem zasad właściwej komunikacji i poszanowaniem godności wszystkich stron konfliktu,
- wychowawcy klas zwracają uwagę na sposoby komunikowania się uczniów zwłaszcza w sytuacjach trudnych,
- nauczyciele w każdej sytuacji w szczególny sposób czuwają nad kulturą osobistą uczniów,
- wszyscy pracownicy szkoły w sposób taktowny i życzliwy reagują na różnorodne zachowania młodzieży,
- w szkole realizowane są profilaktyczne programy antystresowe,
- nauczyciele powierzają zadania zespołom uczniów, nadzór nad ich wykonaniem ma charakter doradczy i ukierunkowujący.

Cel 7

- W szkole stwarza się możliwości dla działalności samorządowej, wszyscy uczniowie mają możliwość uczestniczenia w pracy samorządu,
- inicjatywy młodzieży są doceniane i wspomagane,
- samorząd właściwie wypełnia swoje zadania: reprezentuje interesy uczniów, organizuje imprezy i akcje na rzecz szkoły i środowiska, uczestniczy w działalności samorządu lokalnego,
- nauczyciele uświadamiają uczniom rolę i wagę działań na rzecz środowiska lokalnego, wskazują możliwości takich działań,
- w szkole organizowane są spotkania z osobami zaangażowanymi w pracę w samorządzie lokalnym,
- uczniowie uczestniczą w spotkaniach ze specjalistami z zakresu doradztwa rodzinnego,
- nauczyciele w różnych sytuacjach uświadamiają uczniom wartości życia rodzinnego i utrzymywania więzi rodzinnych,
- szkoła współpracuje z rodzicami, włącza rodziny uczniów do swoich działań, wspomaga rodziny mające trudności,
- szkoła prowadzi pedagogizację rodziców,
- szkoła realizuje działania z doradztwa zawodowego przygotowując uczniów do trafnych wyborów edukacyjnych, planowania i realizowania swojej ścieżki rozwoju, aktywności zawodowej i funkcjonowania na rynku pracy.

Cel 8

- Wszyscy pracownicy szkoły zdecydowanie reagują na przejawy niszczenia mienia szkolnego,
- uczniowie czynnie uczestniczą w pracach mających na celu podniesienie estetyki szkoły,
- poszczególne klasy dbają o estetykę przydzielonych im gabinetów,
- nauczyciele uświadamiają uczniom znaczenie dbałości o mienie własne i wspólne,
- młodzież uczestniczy w akcjach na rzecz środowiska, inicjatywy młodzieży w tym zakresie są wspierane przez szkołę,
- na godzinach do dyspozycji wychowawcy uczniowie sami dokonują oceny potrzeb i proponują swój wkład pracy w zakresie podnoszenia estetyki otoczenia.

Diagnoza – określenie najważniejszych zagrożeń w środowisku szkolnym.

Obserwacja środowiska szkolnego oraz badania własne prowadzone na przestrzeni ostatnich lat, pozwalają określić najważniejsze zagrożenia i zachowania ryzykowne jako:

- nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach szkolnych,
- usprawiedliwianie przez rodziców nieobecności na zajęciach szkolnych z błahych przyczyn,
- niewielka aktywność młodzieży w pracy na rzecz szkoły,
- niewystarczająca współpraca z rodzicami,
- brak kultury słowa i arogancja wśród uczniów,
- agresja wyrażana poprzez media społecznościowe,
- niewłaściwy stosunek rówieśników wobec uczniów ze szczególnymi potrzebami,
- brak szacunku dla osób dorosłych i rówieśników,
- niszczenie mienia szkolnego,
- obawa uczniów przed reagowaniem na niepożądane zachowania innych
- przekonanie, że współpraca z nauczycielami w zakresie przeciwdziałania agresji nie przyniesie efektów,
- zanik autorytetów, wartości, przekonanie o bezcelowości działania,
- wahania nastrojów, zachowania autodestrukcyjne,
- wczesna inicjacja seksualna,
- kontakty z używkami, w tym z dopalaczami.

Diagnoza – nasze zasoby i możliwości.

- Nauczyciele przygotowani do realizacji określonych programów wychowawczych i profilaktycznych. W kadrze pedagogicznej tkwi podstawowy potencjał wychowania i przeciwdziałania ryzyku. Mobilizacja tych zasobów stanowi jedno z najważniejszych zadań.
- Te grupy uczniów, które wykazują się aktywnością. Mogą oni zaangażować swoich mniej aktywnych kolegów do twórczego działania i przeciwstawiania się panującym modom niosącym zagrożenie.
- Rodzice zainteresowani współpracą ze szkołą w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom. Zazwyczaj wśród rodziców są osoby mające wiedzę i możliwości związane z profilaktyką, należy do nich dotrzeć i zachęcić do działalności na rzecz uczniów.
- Baza szkolna. Nasza szkoła dysponuje zapleczem sportowym i rekreacyjnym. Jego wykorzystanie stanowi jedną z propozycji zagospodarowania czasu wolnego młodzieży i podstawę do realizacji zainteresowań.
- Lokalizacja szkoły. Fakt funkcjonowania w mieście wojewódzkim znacznie ułatwia nawiązywanie kontaktów i współpracy z instytucjami zajmującymi się profilaktyką, pomocą, kulturą, sportem.

Poza szkołą działania wychowawcze i profilaktyczne można rozwijać poprzez współpracę z:

- Organizacjami młodzieżowymi (harcerstwo, organizacje wolontariackie).
- Instytucjami kultury (kina, teatr, filharmonia, BWA i in.).
- Wspecjalizowanymi instytucjami (Ośrodki Pomocy Społecznej, MZPiTU, Monar, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Poradnie Specjalistyczne, Sąd Rodzinny, itd.).
- Kościołem.
- Instytucjami sportowymi – jako sposób na kanalizację aktywności młodzieży w kierunku pożądanym wychowawczo.

Strategia wychowawczo-profilaktyczna pracy szkoły.

Praca wychowawcza w szkole to złożony proces, który wymaga od wszystkich zaangażowania i wysiłku. Jest to działanie intencjonalne, zaś jego efekty uzależnione są od:

- **Życzliwości w kontaktach pomiędzy nauczycielami i uczniami.** Uczeń ma zagwarantowane prawo do poszanowania jego godności. To prawo musi być respektowane w każdej sytuacji a jego realizacja przekłada się zazwyczaj na stosunek ucznia do nauczyciela.
- **Podmiotowości i indywidualizacji w traktowaniu ucznia.** Każda ze spraw, które dotyczą ucznia musi być rozpatrywana w sposób uwzględniający jego niepowtarzalność i osobowość. Nie ma spraw błahych i rutynowych. Warunkiem koniecznym w kontakcie z uczniem musi być życzliwe zainteresowanie.
- **Stałej współpracy z rodzicami.** Szkoła jest tylko elementem procesu wychowania, którego podstawą jest rodzina. Konieczne jest wykorzystywanie zasobów tkwiących w rodzinie do podnoszenia jakości oddziaływań szkoły oraz oferowanie rodzinom wszelkiej możliwej pomocy. Profilaktyka polegać będzie na nawiązaniu bliższej współpracy z rodzicami, rozszerzeniu pedagogizacji rodziców, diagnozowaniu zagrożeń, pomocy w rozwiązywaniu problemów, angażowaniu wyspecjalizowanych służb w pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo oraz włączeniu rodziców w życie szkoły poprzez rozwinięcie akcji informacyjnej.
- **Życzliwości w kontaktach pomiędzy uczniami.** Należy zwracać baczną uwagę na jakość kontaktów pomiędzy uczniami. Rozwiązywanie konfliktów jest sztuką, której trzeba się nauczyć. Nauczyciele muszą reagować na wszelkie przejawy dyskryminowania, ośmieszania, pomijania kogoś i w taktowny sposób doprowadzać do sytuacji pożądanых wychowawczo.
- **Dbałości o zdrowie.** Diagnozowanie stanu zdrowia, zagrożeń zdrowotnych, także problemów związanych z używkami, wczesną inicjacją seksualną, wahaniami nastroju, zachowaniami autodestrukcyjnymi oraz ochrona przed ich wpływem lub minimalizowanie ich oddziaływania polegać będzie na przeprowadzaniu programów wychowawczych, kontakcie z wyspecjalizowanymi instytucjami i stałym monitorowaniu sytuacji.
- **Właściwej organizacji procesu nauczania i wychowania.** Na ten czynnik klimatu szkoły składa się racjonalnie zaplanowane i przygotowane, rzetelnie przeprowadzone działanie w każdej sferze pracy szkoły, ale także odpowiedni dobór wyposażenia sal, czystość, ład, estetyka, dbałość o szczegóły. Warto solidnie przygotowywać się do każdej aktywności, gdyż dezorganizacja nie sprzyja zainteresowaniu uczniów i wprowadza poczucie braku stabilizacji i niepewności przy podejmowaniu decyzji. Działanie musi mieć charakter intencjonalny a nie intuicyjny.

- **Konsekwencji w przestrzeganiu zasad.** Uczeń musi wiedzieć, jakie zachowania są akceptowane a jakie nie. Jasne komunikaty sprzyjają porozumieniu. Kryteria oceniania postępów w nauce i zachowania muszą być jasno sprecyzowane i znane wszystkim członkom społeczności. Proces oceniania musi przebiegać w sposób jawny a wszelkie decyzje muszą być uzasadniane. Niewłaściwe zachowanie powinno spotykać się z natychmiastową reakcją, podobnie zachowanie pozytywne.
- **Konstruktywnego rozwiązywania problemów.** W każdej zbiorowości ludzkiej występują konflikty i zatargi. Ważny jest sposób ich rozwiązywania. Z każdego konfliktu powinniśmy wychodzić silniejsi o nowe doświadczenia. Osądowi poddajemy czyn a nie osobę. Zawsze szukamy dróg wyjścia z sytuacji konfliktowej, nie upokarzamy, oferujemy pomoc tam, gdzie to jest potrzebne.
- **Zachęcania uczniów do aktywnego spędzania czasu wolnego.** Tworzenie bazy do rozwijania zdolności i zamiłowań. Organizacja kół zainteresowań nie powinna wynikać tylko z chęci nauczyciela, lecz z rzeczywistego zapotrzebowania młodzieży. W tym celu należy zebrać informacje o preferencjach uczniów i na tej podstawie proponować im formy aktywności. Konieczna przy tym jest systematyczność, to podstawa sukcesu. Osoby twórcze, pełne zapału, aktywne muszą czuć się docenione. Osiągnięcia kół zainteresowań, ich wytwory powinny być powszechnie znane i doceniane.
- **Zaspokajania potrzeb uczniów.** W tym celu trzeba dobrze poznać ucznia, jego środowisko rodzinne, zainteresowania i zasoby. Zaspokajanie potrzeb uczniów rozpoczyna się od tych podstawowych – bezpieczeństwa i biologiczno-bytowych. Jeśli zachodzi potrzeba, w proces zaspokajania potrzeb należy włączyć instytucje wspomagające.
- **W każdej sytuacji zwracania uwagi na kulturę.** Jest to wymóg konieczny do kształtowania postaw akceptowanych społecznie. Żadna sytuacja nie usprawiedliwia niekulturalnego zachowania się. Uczniowie nie zawsze wynoszą właściwe wzorce z domów rodzinnych, pomocna więc będzie realizacja programów wychowawczych, promowanie postaw godnych pochwały, ale przede wszystkim osobisty przykład osób dorosłych a także natychmiastowe reagowanie w sytuacji zachowań niekulturalnych.
- **Poczucia wspólnoty, integracji społeczności szkoły.** Każdy uczeń musi mieć świadomość, że w przypadku kłopotów może liczyć na pomoc ze strony dorosłych i swoich rówieśników. Sprzyjać temu będą konkretne działania (Klub Ekspertów, wsparcie w sytuacjach kryzysowych, akcja krwiodawstwa), ale także promowanie postaw altruistycznych. Integracji społeczności szkoły służą wspólne imprezy, wydawanie gazetki szkolnej.
- **Pracy nad kreowaniem pozytywnego wizerunku szkoły.** Przynależność do określonej społeczności powinno być przyczyną dumy. Dlatego należy dużą wagę przywiązywać do sposobów reprezentowania szkoły na zewnątrz. Stale doskonalony jest ceremoniał szkolny.

- **Udziału młodzieży w kreowaniu klimatu szkoły.** Należy pozostawić swobodę samorządowi uczniowskiemu, pozwolić młodzieży na samodzielne podejmowanie decyzji. Opieka nad samorządem powinna mieć charakter doradczy. Postawy aktywne muszą być zauważane i doceniane.

Strategia wychowawczo-profilaktyczna pracy szkoły **– bezpieczeństwo w szkole.**

Zapewnienie uczniom bezpośredniego bezpieczeństwa jest podstawą organizacji pracy wychowawczej i dydaktycznej. Szkoła przyjmuje więc na siebie obowiązek przeprowadzenia następujących działań:

- Uczniowie zapoznawani są ze Statutem Szkoły.
- W trakcie zajęć systematycznie przypomina się o bezpieczeństwie w różnych sytuacjach.
- Przeprowadza się szkolenie ppoż. i komunikacyjne.
- Uczniowie zapoznawani są z zasadami reagowania w sytuacjach kryzysowych (wypadek).
- Zajęcia organizowane są zgodnie z wymogami bezpieczeństwa. Dotyczy to również zajęć pozalekcyjnych.
- W czasie przerw nauczyciele nadzorują bezpieczeństwo uczniów na korytarzach (wg ustalonego harmonogramu).
- Budynek szkolny spełnia wymagane normy bezpieczeństwa, co potwierdzone jest odpowiednimi atestami. Przeprowadzane są okresowe kontrole wyspecjalizowanych służb.
- Wychowankowie mają zapewnioną pomoc przedmedyczną i medyczną.
- Wszyscy nauczyciele są przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
- W trakcie wycieczek zapewniona jest właściwa opieka pedagogiczna.
- Realizowane są programy wychowawcze i profilaktyczne.
- Wszyscy pracownicy reagują natychmiast na sytuacje zagrażające zdrowiu lub życiu uczniów.
- Prowadzone są działania zmierzające do ochrony uczniów przed kontaktem z używkami.
- Nauczyciele przekazują uczniom wiedzę dotyczącą reagowania w przypadku zaistnienia sytuacji niebezpiecznej, również związanej z agresją.
- Udzielana jest pomoc uczniom mającym problemy z narkotykami, alkoholem, nikotyną i innymi środkami psychoaktywnymi.
- Systematycznie monitorowany jest poziom czynników ryzyka wśród uczniów i podejmowane są działania interwencyjne.

- Zapewnione jest bezpośrednie bezpieczeństwo przed niepożądanymi osobami z zewnątrz.
- Opracowane są procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych.
- W VI LO w Olsztynie jest prowadzony monitoring wizyjny. Jego wyniki są archiwizowane zgodnie z odrębnymi przepisami. Zapisy monitoringu wizyjnego mogą być wykorzystywane wyłącznie w sprawach dotyczących bezpieczeństwa, porządku oraz w ważnych sprawach wychowawczych. Do odczytywania zapisów monitoringu są upoważnione następujące osoby: dyrektor szkoły, administrator sieci komputerowej, kierownik administracyjny szkoły, dyrektor bursy, pedagog szkolny, osoba wskazana przez dyrektora szkoły oraz przedstawiciele policji i straży miejskiej.

Strategia wychowawczo-profilaktyczna pracy szkoły - tradycje szkolne.

Tradycje kultywowane przez społeczność szkolną wpływają na jej integrację i rozbudzają poczucie dumy z przynależności do wspólnoty szkolnej. Podtrzymywanie tradycji kształtuje klimat szkoły, powoduje, że staje się ona placówką o określonym wizerunku i charakterze. Nasza szkoła od lat kultywuje własne tradycje, które są wyznacznikiem jej istoty i klimatu. Szczegółowe terminy i organizatorzy imprez są wyznaczani w każdym roku szkolnym.

Impreza szkolna	Treści wychowawcze
Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego	Wprowadzenie uczniów w atmosferę szkoły, integracja społeczności szkolnej.
Ślubowanie klas pierwszych	Budowanie więzi wewnątrzszkolnej, kształcenie postawy szacunku wobec symboli (sztandar, rota przyrzeczenia).
Dzień Edukacji Narodowej	Uznanie roli i znaczenia nauki w życiu człowieka.
Uczestnictwo w projekcjach kinowych i spektaklach teatralnych	Kształcenie nawyku kulturalnego spędzania czasu wolnego, zapoznanie uczniów z dziełami sztuki i kultury.
Święto Niepodległości Polski	Rozwijanie poczucia tożsamości narodowej, budzenie uczuć patriotycznych.
Akcje charytatywne na rzecz osób potrzebujących	Wzbudzanie wrażliwości na los innych ludzi, wskazywanie potrzeb innych osób.

Pastorałki, wigilia	Kultywowanie tradycji świątecznych, integracja społeczności szkolnej.
Studniówka	Nauka kulturalnego świętowania.
Święto szkoły	Kształtowanie właściwych postaw uczniów wobec symboli narodowych i patrona szkoły, integracja społeczności szkolnej.
Ostatni dzwonek	Aktywizacja uczniów, wyzwalanie inicjatywy, wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za społeczność, której są członkami.
Święto Konstytucji 3-go Maja	Kształtowanie właściwej postawy uczniów wobec symboli narodowych.
Matura	Kształtowanie postaw odpowiedzialności i dojrzałego decydowania o swoim losie.
Uroczyste zakończenie roku szkolnego	Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za własną pracę.
Konkursy, olimpiady, zawody sportowe	Ukierunkowanie uczniów na poszukiwanie własnej drogi rozwoju.
Prowadzenie szkolnej strony internetowej	Dokumentowanie i upowszechnianie historii szkoły.
Prowadzenie Szkolnej Księgi Pamiątkowej	Dokumentowanie i upowszechnianie historii szkoły.

Szczegółowe zadania wychowawczo-profilaktyczne w roku szkolnym 2017/18

Obszar	Zadanie
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia, - angażowanie w różne formy aktywności, - kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i pozytywnego systemu wartości, - budowanie w klasie bezpiecznego środowiska, umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne, -rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów, - doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron, - kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, - rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał, - zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu, - rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji i prezentacji własnego stanowiska, - doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki, - rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, z zastosowaniem negocjacji i mediacji, - doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych w celu rozwijania własnej kreatywności, - kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń, rozwijanie kompetencji komunikacyjnych.
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - Nabycie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres, - doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć, dawania i przyjmowania informacji zwrotnych, - rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności i planowania ich rozwoju, - doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji, - utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego, kładzenie nacisku na dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną - rozwijanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje, - rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem, - rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznymi doświadczeniami poprzez wykorzystanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucie sprawczości i wpływu na własne życie,

	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi - kształtowanie umiejętności rozpoznawania i postępowania w przypadku objawów depresji u siebie i innych osób, - doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem, - doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem, - doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do stałej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenie zdrowia własnego i innych, - rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami, - rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną pracą zawodową, - kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju - rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego, - doskonalenie umiejętności obniżenia napięcia spowodowanego stresem, - wykorzystanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych: zaburzenia odżywiania, uzależnienia, - dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne.
<p>Wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły, - rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość, - rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności, - rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji, - rozwijanie potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób, - rozwijanie postaw prospołecznych w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych, - rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania, - rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie, - rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw, -rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalamie potrzeby bycia ambitnym, - rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów, - dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie, - rozwijanie szacunku dla kultury oraz dorobku narodowego, - rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca, - doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań, - zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, zasadami i regułami, - dostarczanie wiedzy o raz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.

<p>Bezpieczeństwo- profilaktyka zachowań ryzykownych, problemowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym, poznawczym i behawioralnym, - dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych, - kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanym z nimi problemom, - utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy - rozwijanie aktywnej postawy wobec problemów, - doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych i manipulacji, - rozwijanie umiejętności psychospołecznych takich, jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań, - zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych, - doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywanie ich konsekwencji, - doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych, - stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd, - rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata.
--	---

Wychowawcy klas w Klasowych Programach Wychowawczo-Profilaktycznych określają zadania do realizacji w poszczególnych zespołach uczniów zgodnie z wynikami przeprowadzonej diagnozy.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH.

Przemoc

1. Podjęcie natychmiastowych działań służących zaprzestaniu stosowania przemocy.
2. Udzielenie pomocy poszkodowanemu, umożliwienie kontaktu z lekarzem.
3. Podjęcie działań w celu ustalenia winnego zaistniałej sytuacji.
4. Powiadomienie przełożonego o ile sytuacja tego wymaga.
5. Powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów winnego i ofiary.
6. Powiadomienie Policji, jeśli działanie miało znamiona przestępstwa lub na życzenie rodziców, pełnoletniego poszkodowanego albo na polecenie przełożonego.
7. Rozmowa mająca na celu uświadomienie winnemu skutków czynu.
8. Wymierzenie kary.

Kradzież

1. Ustalenie okoliczności kradzieży i oszacowanie wartości skradzionej rzeczy.
2. Podjęcie działań mających na celu znalezienie sprawcy, jeśli jest to możliwe.
3. Poinformowanie o sytuacji przełożonego, rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego i winnego.
4. Przeprowadzenie z winnym rozmowy mającej na celu uświadomienie skutków jego postępowania.
5. Powiadomienie Policji na życzenie rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego, pełnoletniego poszkodowanego lub na polecenie przełożonego.
6. Wymierzenie kary.

Dewastacja mienia

1. Oszacowanie wartości zniszczonego mienia, zabezpieczenie go.
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia, podjęcie działań mających na celu znalezienie sprawcy.
3. Powiadomienie przełożonego, jeśli dewastacja jest znacząca.
4. Powiadomienie rodziców/ prawnych opiekunów sprawcy.
5. Przeprowadzenie ze sprawcą rozmowy mającej na celu uświadomienie skutków czynu
6. W przypadku ustalenia sprawcy dewastacji zobowiązanie jego i/lub jego rodziców/ prawnych opiekunów do pokrycia kosztów związanych z naprawą (odkupieniem) zdewastowanej rzeczy.
7. Wymierzenie kary.

Palenie papierosów

1. Podjęcie działań mających na celu zaprzestanie palenia papierosów.
2. Rozmowa ostrzegawcza i zobowiązanie do niepalenia.
3. Powiadomienie rodziców/ prawnych opiekunów i wychowawcy klasy.
4. Działania związane z profilaktyką: rozmowy indywidualne, udostępnienie filmów i materiałów poglądowych.
5. Wymierzenie kary i ewentualne zawieszenie jej wykonania na okres próby.
6. W przypadku notorycznego palenia papierosów zobowiązuje się ucznia do współpracy z instytucjami wspomagającymi, wymierzana kara jest wyższa od poprzedniej.
7. W przypadku gdy uczeń zmusza innych do palenia, można skierować sprawę do sądu dla nieletnich pod zarzutem demoralizowania nieletnich.

Alkohol

1. Powiadomienie (lub wezwanie – w zależności od sytuacji) rodziców/ prawnych opiekunów, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego oraz przełożonego.
2. Jeśli pod wpływem alkoholu jest nieletni, należy powiadomić Policję w celu ustalenia źródła pochodzenia alkoholu.
3. W razie potrzeby zapewnienie pomocy lekarskiej.
4. Rozmowa ostrzegawcza i zobowiązanie do abstynencji.
5. Działania profilaktyczne: rozmowy indywidualne, udostępnienie materiałów poglądowych, zebranie informacji o środowisku rodzinnym, zaoferowanie pomocy specjalistów.
6. Wymierzenie kary.
7. W przypadku powtórzenia się sytuacji należy zintensyfikować działania profilaktyczne, a w szczególności spowodować rozpoczęcie terapii.
8. W przypadku gdy uczeń zmusza innych do picia alkoholu, można skierować sprawę do sądu dla nieletnich pod zarzutem demoralizowania nieletnich.
9. Monitorowanie procesu leczenia. Motywowanie i wspieranie wychowanka pragnącego leczyć się.

Substancje psychoaktywne, w tym „dopalacze”

1. Wezwanie rodziców/ prawnych opiekunów do natychmiastowego stawienia się w szkole w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem substancji psychoaktywnych.
2. W razie potrzeby zapewnienie pomocy lekarskiej.
3. Powiadomienie Policji w celu ustalenia źródła pochodzenia substancji psychoaktywnych i ustalenia okoliczności ich zażycia.
4. Powiadomienie przełożonego, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego.
5. Wskazanie rodzicom na możliwość skorzystania z testów wykrywających substancje psychoaktywne w organizmie.
6. Wymierzenie kary.
7. Skierowanie do poradni specjalistycznej.
8. Monitorowanie procesu leczenia. Motywowanie i wspieranie wychowanka pragnącego leczyć się.
9. W przypadku gdy uczeń zmusza innych do zażywania substancji psychoaktywnych, należy skierować sprawę do sądu dla nieletnich pod zarzutem demoralizowania nieletnich.
10. Natychmiastowe powiadomienie przełożonego i Policji w przypadku stwierdzenia na terenie szkoły jakiegokolwiek formy handlu substancjami psychoaktywnymi.

Elementy uzupełniające Szkolny Program Wychowawczy.

- Statut Szkoły,
- Plan Pracy VI Liceum Ogólnokształcącego,
- Regulaminy wewnętrzne – szczegółowe zasady karania i nagradzania, postępowania w przypadku nieusprawiedliwionych nieobecności,
- Klasowe Programy Wychowawczo-Profilaktyczne.

Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny podlega corocznej ewaluacji w celu określenia przydatności i skuteczności proponowanej strategii wychowawczej i profilaktycznej. Wyniki ewaluacji służą aktualizacji działań w kolejnych okresach i dostosowaniu ich do nowych potrzeb i zagrożeń.

Program podlega ewaluacji w maju każdego roku szkolnego. Jednocześnie prowadzi się diagnozę istniejących zagrożeń i zasobów. Ewaluacji dokonuje się z wykorzystaniem obserwacji, wywiadów, kwestionariuszy ankiet, analizy dokumentacji. Wybór metod jest dostosowany do aktualnych uwarunkowań. Wyniki ewaluacji przedstawia się na posiedzeniu Rady Pedagogicznej przed zakończeniem danego roku szkolnego.

Ewaluacji oraz aktualizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonuje zespół powołany przez Dyrektora szkoły. Program jest zatwierdzany do realizacji przez Radę Rodziców i Radę Pedagogiczną. Na podstawie aktualnego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego wychowawcy klas do dnia 30 września każdego roku tworzą Klasowe Programy Wychowawczo-Profilaktyczne.